

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie o godz. 5-ej wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt

RENUMERATA wynosi w Krakowie...
W prowincji miesięcznie 2 kor. 70 h.
W polsce miesięcznie 10 kor., w innych państwach korespondentów 20 kor. Zniżka adresem 40 hal.

W prowincji miesięcznie 2 kor. 70 h.
W polsce miesięcznie 10 kor., w innych państwach korespondentów 20 kor. Zniżka adresem 40 hal.

W prowincji miesięcznie 2 kor. 70 h.
W polsce miesięcznie 10 kor., w innych państwach korespondentów 20 kor. Zniżka adresem 40 hal.

W prowincji miesięcznie 2 kor. 70 h.
W polsce miesięcznie 10 kor., w innych państwach korespondentów 20 kor. Zniżka adresem 40 hal.

Stanisław Rąb

w Krakowie, ul. Sławkowska 4
(vis a vis Hotelu Saskiego)
Nowo otwarty handel, poleca artykuły religijne, obrazy, galanterię i przybory piśmienne.
Ceny bardzo niskie.

Wybory w Krakowie.

Głosowanie w 12 sekcjach krakowskich skończyło się o godzinie 5 popoł., poczem rozpoczęło się zliczanie głosów. Po dokonaniu skrutynium w każdej sekcji przy zamkniętych drzwiach, odbyło się skrutynium ogólne w sekcji pierwszej, w obecności starosty Kowalikowskiego. Skrutynium prowadziła osławiony urzędnik magistratu Dach, który tylko dzięki abolicji nie dostał się do kryminalu za przestępstwo wyborcze. Skrutynium ukończyło się około godz. 9, na placu przed magistratem czekały tłumy wyborców niecierpliwie na rezultat wyborów. Chrześcijańska ludność, wiedząc z góry, jaki będzie wynik, nie objawiała wcale zainteresowania.

Cyfrowy rezultat wyborów przedstawia się następująco:
Na 12.551 uprawnionych, głosowało zaledwie 5759 wyborców, czyli niespełna 50 procent. Bez względu na większość, potrzebna do wyboru wynosiła przeto 2880.

Otrzymał: prezydent m. Dr Juliusz Leo 4.720 głosów, Dr Ernest Bandrowski 3.628 gł., Jan Kanty Federowicz 3.609 gł., Konstanty Srokowski 3.576 gł., Ignacy Daszyński 1.387 gł., prof. Dr Franciszek Bujak 1.111 gł., prof. Dr Stanisław Stroński 1.163 gł., inż. Franciszek Drobnik 1.028 gł., b. szef sekcji Jerzy Tomasz 919 gł., Dr Józef Drobnier 779, Tomasz Gramatyka 235 gł., (11 głosów było rozstrzelonych) z tego p. Wajda otrzymał 6 głosów, a jeden wyborca dał głos na Bazesa, motywując to uwagą, że „Bazese jest jedynym niezależnym człowiekiem w Krakowie”.

Na pierwszy rzut oka cyfry powyższe ilustrują znaczne zwycięstwo bloku, — przy bliższej analizie tryumf ten przedstawia się daleko skromniej.

Pomijamy p. Leo. Jego stanowisko prezydenta miasta zapewnia mu znakomitą przewagę nad wszystkimi innymi kandydatami. Bardzo wielu obywateli niezawisłych, nieobciążonych jego polityce, dało mu swe głosy, wychodząc z zasady, że prezydent Krakowa powinien należeć do Sejmiku. Tak postąpiła znaczna część duchowieństwa. Oprócz tego cały aparat wyborczy magistratu pracował przedewszystkiem dla niego i jemu tu tylko żądał solidarności oddali swe głosy. Nic dziwnego, że otrzymał najwięcej cyfr głosów.

Ale już zupełnie inaczej należy rozsegregować głosy np. p. Srokowskiego, otrzymał on przedewszystkiem blok 1800 głosów żydowskich obu odcieni, — bo był niejako substytutem kandydata żydowskiego. — Wątpliwe wszystkie głosy aparatu wyborczego, (pełnomocnictwa „hjeny“) op, które mekna obliczać śmiało na 1200—1500, — tak że samodzielnie głosujących chrześcijan, co najwyżej 400—500 głosowało na niego. I taka jest istotna siła bloku, wspartego tym razem przez nieliczne głosy konserwatywnie. Ponieważ zaś nie doręczono wyborcom około 4000 legitymacji, i to głównie takim, których podejrzewano o sympatyje dla kandydata niezawisłych, — więc ten rezultat wczorajszy stwierdził tylko ponownie, że w Krakowie przy teraźniejszej ordynacji wyborczej i wobec bezwzględności kliki rządzącej, wybory do Sejmu i do Rady miejskiej są tylko wstrętą komedią.

P. Daszyński, który liczył na żydów za wiodł się częściowo, suma głosów żydowskich, które padły na Dra Drobniera 779, — plus 350—400 głosów kahalników upowżnionych do tego przez Bazesa, przedstawia cyfrę głosów żydowskich oddanych na socjalistycznego przywódcę.

Resztę głosów otrzymał od „niezadowolonych“, którzy głosowanie na Daszyńskiego uważali za rodzaj protestu. Gdyby p. Daszyńskiemu oddano ewne 1000—1200 głosów żydowskich, — cyfra jego głosów byłaby prawie równa liczbie głosów oddanych na p. Gramatykę.

Głosy tego ostatniego (235) pokazały publiczne smutne rozbieżności wśród rękodzielników, — i brak wśród nich wytrwałego zmysłu politycznego. Gdyby szli solidarnie, i gdyby ich kierownicy nie powodowali się osobistymi ambicjami, które ich podaje w zawisłość od cynników rządzących, przedewszystkiem zmusiliby inne stronnictwa do przyjęcia rękodzielniczego kandydata, a najwazniej sami poparliby kandydata niezawisłych, ale przy swym obecnym bakrytycyzmie, mogą tylko naraszać swych wybrańców na kompromitację.

P. Federowicz i p. Bandrowski otrzymali jednakową liczbę głosów. Aparat wyborczy, oto główna ich podstawa wyboru. Bez pełnomocnictwa i bez „hjeny“ wyborczych, — nigdy nie dostali się do Sejmu. Z tych 3600 głosów, które na nich padły, najwyżej 800 pochodził od wyborców, reszta, to rezultat dość s niskich sztuczek wyborczych, które jeszcze do pewnego czasu mogą mieć powodzenie.

Wybory krakowskie mają swoją smutną sławę. Cały kraj zna krakowskich macherów wyborczych: Federowicz, Schneider, Dach i t. p. i zna te wszystkie metody, jakimi tworzy się większość dla kandydatów kliki magistrackiej. Wybory wczorajsze były rekordem w tem ohydnym falszowaniu woli wyborców, w deptaniu ustawy, w uraganu wszelkim zasadom moralnym, by tylko dopiąć celu. To nie były wybory — ale farsa.

Kilka tysięcy wyborców nie otrzymało legitymacji i pozbawionych zostało prawa wyboru. Nie otrzymali legitymacji nawet liczni nauczyciele, choć ci nie są podejrzani o sympatyje „klerykalno-wszechpolskie“; dalej należał i całe kategorie urzędników, a wreszcie ogromna większość kobiet...

Przy urnie wygłosowywały hyeny magistrackie legitymacje kobiet, które nigdy tych legitymacji nie widziały, ani pełnomocnictw nie podpisywały. Gdy jedną taką hyenę przypadkowo schwytał pan St., gdy głosowała za jego matkę, otrzymał odpowiedź, że „legitymację i pełnomocnictwo dał radca m. Perot“... Sprawa ta, jak i cały szereg innych, o których komitet obywatelski otrzymał wiadomość, stanowiąc będąc przedmiotem dolesień karnych.

Zwłaszcza żydzi głosowali masowo na podstarżone legitymacje i fałszywe pełnomocnictwa. Do komitetu obywatelskiego zgłosiło się kilku żydów (nazwiska są nam znane) i prosiło o legitymacje żydowskie i dopiero tu powiedziano im, że nie do demokratycznego komitetu trafili.

Z braku miejsca dzisiaj — ogłosimy jutro i w dniach następnych jakrawsze wypadki nadużyć wyborczych. Tu dodajemy tylko, że komitet obywatelski wniosł przeciw wyborom protest. Wszyscy wyborcy, którzy zauważyli nadużycia, że chcą je zakomunikować mec. Carowi (ul. Szecepańska 11)

Dodajemy jeszcze, że nie wstydzone się do skrutynium powołał osławionego Dacha. Komitet obywatelski naprośnie interweniował u wiceprezydenta Sarego o usunięcie tego urzędnika, który tylko dzięki abolicji nie został skazany za przestępstwa wyborcze.

Sprostować trzeba doniesienie „Nowej Reformy“, jakoby w komisjach wyborczych zasiadali przedstawiciele różnych stronnictw. Ani jednego członka komitetu obywatelskiego do komisji nie dopuszczono. Jest to wyraźnie ze strony kliki magistrackiej przyznawanie, że w tych komisjach dzieją się rzeczy niezgodne z ustawą. Bo jeżeli w komisji nie fałszuje się wyborów, to cóż skąd się p. Lsowi powołał do nich wyborców niezawisłych?

Upadek czy zwycięstwo?

Wczorajsze wybory będą pamiętne w historii naszego miasta, a sztuczne zwycięstwo rządzącej kliki jest jej porażką i widnem zbliżającym się upadku. Odczuwać się daje silne wreszenie w mieście, które targają uczciwie myślącym społeczeństwem, przynosząc nadzieję, że wkrótce przynajmniej tych ludzi, gardzących wszelką etyką w obronie zachwianych swych pozycji. Budzi się odruch oparty nie na interesie kasty, nie na interesie osobistym, który był problemem obecnej polityki w mieście, lecz jego podstawa będzie usudrowienie oplakanych studentów w mieście, ratunek zagrożonych podstaw bytu i polskości miasta.

Rzecz szeregami opozycji, jednoczącej się pod sztandarem narodowym, a wskazywał

jej jest uczciwość, o której dawno już zapomnieli obecni obrońcy miasta. Do walki wyborczej szliśmy ze świadomością klęski, nie ludziśmy się zwycięstwem, bo czarodziejskiej mocy aparatu wyborczego, setkom żydowskich hyen i wyszkolonym w oszustwach wyborczych specjalnych funkcjonaryusz magistratu, nie mogliśmy przeciwstawić tej samej broni. Uczciwość uleż musiała nieuczciwości, a prztem terror i niewiara w zwycięstwo, powstrzymywały wielu uczciwych obywateli od bezadzielnnej walki.

W chwili, gdy niknie w mieście polski stan posiadania, a echa dolatujące z Warszawy wakuują nam jedyny kierunek samoobrony, Kraków kąpie się w błocie. Przy pomocy żydów, poparty aparatem magistrackim, wychodzi z urny krakowski Jagiello i w mowie swej programowej ośmiela się wypowiadać walkę hasłem samoobrony narodowej, oświadcza, że nie pozwoli spolszczyć żydowskich naszych miast. W chwili, gdy żydostwo idzie w swartym szeregu do walki z polskością, rozdzielając na szmaty nasz stan posiadania, gdy funkcjonaryusse magistratu pod wodzą osławionego hyeny z biur magistratu rozsypają tysiące druków pisanych w żargonie do tysięcy obywateli miasta, nie rozumiejących naszego języka i gardzących nim, a którzy mimo to decydują o rezultacie wyborów, gdy żargon staje się językiem urzędowym w magistracie, znajdując się jeszcze odłam naszego społeczeństwa oddający głosy swe najemnikowi żydowskiemu.

Cieszy się z jego wyboru krakowska „Neue Freie Presse“, która dawniej była wyrazem i szermierką ideał demokratycznej, a dziś stała się przednią strażą dla idącego przeciw nam w swartym szeregu do walki żydostwa. Cieszy się bezkrytycznie częścią mieszczaństwa, któremu śruba podatkowa i kredyt, będący w ręku żydowskiego kacyka, gnie karki do niewolniczych postug dla rządzącej w mieście żydowskiej kliki. Usiłowanie tępić w nich ogółek narodowe dążenia, a ust ich czasem cinnie się nieśmiały okrzyk: „Ochcemy rękodzielnictwa!“ — lecz na rozkaz Bazesa zdawałają się fabrykantem wina!

Nie widzi jednak rękodzielnik, przemysłowiec i kupiec strasznego podboju i klęski, jaką gotuje im żydostwo, wypierające ich z wszystkich pozycji. Nie widzi tych rozsadników tandety, którzy silni w poparciu finansowe i kredyt, wychwytywają wszystkie dostawy miejskie, postawiając tylko resztę ochlapów tym, którzy mają gęstsze karki wobec rządzących matadorów.

Widząc to wszystko, słysząc i czytając niewolnicze deklaracje krakowskiego Jagiellę, ślubujące publicznie wierność panującemu żydostwu, niosąc mi szczeranie w pokorne glos, bo tak każe żyd, który rządzi miastem, a wola jego i grona usłużnych mu pacholków jest dla nich, niestety, rozkazem!

Wierzymy jednak, że właśnie ci żydzi i ich pacholki staną się budzicielami Krakowa, że im zawdzięczając będzie miasto nasze odrodzenie, bo oni wytworzą tysięcną armię samoobrony polskości, budząc sumienie narodu swą cyniczną bezwzględnością.

Wybory w miastach.

Wczoraj odbywały się wybory w kuryl miast, która wybiera 29 posłów do Sejmu. Dotąd znane są następujące wyniki:
Biała. (Dot. K. Haempel). Głosowało 315. Otrzymał: Karol Haempel (Niemiec) 277, Stanisław Weiss 38. Wybrany Karol Haempel (Niemiec).

Bochnia-Wadowice. (Dot. Maiss). Głos. 876. Wybrany 876 głosami Dr Ferdynand Maiss (dem).

GORLICE-JASTO. (Dot. German). Głos. 1.684. Otrzymał: Dr Ludomił German 881, Dr Baranowski (nar. dem.) 701. Wybrany Dr Ludomił German (dem.).

Nowy Sącz. (Dot. W. Korytowski). Głos. 1.036. Wybrany 1.036 głosami Dr Witold Korytowski (kons.).

Podgórze Wieliczka. (Dot. Fr. Maryewski). Głos. 1.436. Otrzymał: Fr. Maryewski 921, Aywas 515. Wybrany Fran. Maryewski (dem).

Rzeszów. (Dot. St. Jabłoński). Głos. 588. Wybrany 587 głosami Dr Stanisław Jabłoński (nar. dem.).

Sank-Krosno. Głosowało 1.103 Otrzymał: Dr Zgorzki 860, Kazimierz Laskowski (kon.) 241. Wybrany Dr Alfred Zgorzki (ud.).

Tarnów. (Dot. Dr Tertii). Wybrany Dr Tadeusz Tertii (dem.). Urzędowa data później.

Brody. (Dot. Oktaw Sala). Głosowało 523. Wybrany 521 głosami Dr Tobiasz Aschkenaze (dem.).

Brzeźany-Złoczów. Głos. 1.414. Otrzymał: Dr Schaezel 1.206, Wład. Wiśniewski (ud.) 185; rozstrzelonych 23 głosy. Wybrany Dr Stanisław Schaezel (dem.).

Drohobycz. (Dot. Dr A. Halban). Gł. 1.991. Otrzymał: Dr Alfred Halban 1.107, dyr. Staromiejski (nar. dem.) 424. Wybrany Dr Alfred Halban (kons.).

Jarosław. (Dot. Wł. Jah). Głosowało 524. Wybrany 523 głosami Dr Władysław Jahl (dem.).

Kolomyja. (Dot. Kleski). Głos. 1.218. Wybrany 1.218 głosami Jen Kleski (dem.).

Przemysł. (Dot. Fr. Dollński). Głos. 2.585. Otrzymał: Dollński 1.717, Wł. Grędzki (nar. dem.) 668 głosów. Wybrany Dr Franciszek Dollński (dem.).

Sambor. (Dot. Sobolewski). Głos. 2.098. Otrzymał: W. Wójcicki 1.271, Dr M. Szarski (kons.) 820. Wybrany W. Wójcicki (nar. dem.).

Stanisławów. (Dot. Dr Biliński). Głos. 701. Wybrany 701 głosami Dr Leon Biliński (kons.).

Stryj. (Dot. M. Misiński). Głos. 810. Wybrany 810 głosami Dr Marcell Misiński (dem.).

Pokłosie wyborów.

Z Grybowskiego pisać nam: Prawda zwyciężyła. Demagogia i obrzydła agitacja wzięła w łeb Stronniczy Cieluucha chytkiem wracali z niczem do swych w górę po niezliczonych kamiennych schodach. — Nie mówili do siebie nie prawie, prócz paru krótkich uwag, o kształcie poręczy. Na każdym piętrze spotykali jedno okno, przez które wpadał biały tragiczny brasek rozwidniający się nad Londynem. Syme usiadał sobie coraz jaśnieje, że ta nowa jego przysoga, przornie tak powadza, gorszą jest w swej normalnej prostocie, od wszystkich poprzednich. Zeszłej nocy olbrzymie dmy przedstawiały mu się jak wieża widzialna we śnie, dalsz idąc po nieskończenie pnących się w górę schodach czuł się zupełnie oszołomiony ich niezliczoną ilością. — Nie było już w tem grozy sennej, lecz realna świadomość nieskończonej arytmetycznej progresji, nie dającej się objąć myślą. — Było to coś podobnego do astronomicznego obliczania odległości gwiazd stałych. — Dostali się wreszcie na najwyższe piętro, gdzie mieszkał doktor Bull, a gdy przechodzili obok ostatniego okna, jaśnie ośniewające światło dzienne, wlewało się już przez jego szyby. Isdebka doktora Bulla, mieszcząca się na najwyższym poddaszu, salona była słońsam, w chwili, gdy weszli do niej. Od chwili przestąpienia jej progu, przesładować zaczęły Syme, wspomnienia historyczne z czasów rewolucji francuskiej. Doktor Bull śledzący przy biurku i zajęty piśmieniem zdął się mu być dawnie podobnym do bohaterów tego krwawego dramatu dziejowego. — Na tle białego różowego prunku, dojrzał Syme, jak gdyby cień gilotyny, a cieniem krótko przystrzyżona głowa doktora Bulla mogła być być dobrze dobrze głową Murata lub Robespiera.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

21 G. K. CHESTERTON.

CZŁOWIEK, KTÓRY BYŁ CZWARTKIEM.

(Powieść).

— Co się tyczy małego doktora, musiałeś pan zauważyć jego brutálne zdrowie, które jest bardziej rażące, niż chorobliwość sekretarza. Sprężysty jest, jak piłka kauczukowa, a prztem okropnie mekka i żywoty. To też Niedziela nie śnił (dziwiłbym się gdyby ten „człowiek wogóle śpiał), zamykając wszystkie plany zamierzonego gwałtu w czarnej okragłej głowie doktora Bulla.

— Więc pan sądził — zauważył Syme — że moja gra na fortęspanie utęgodzi tego wyjątkowego potwora.

— Nie bądźże pan głupim — strofował go jego mentor — jeżeli wspominał o grze na fortęspanie, to dlatego tylko, że technika muzyczna wyrabia palce i daje im niezależność. Słuchaj mnie pan, jeśli mamy pójść do doktora Bulla i powrócić cało i zdrowo, musimy umówić się o rodzaj hasła czy sygnału, któregoby to zwierzę nie rozumiało. Obmyśliłem już szemat cyfrowanego alfabetu, odpowiadający pięciu palcom. Uważa pan tak. Tu profesor zaczął bębnić po stole. To na przykład znaczyć będzie „nie“ wyraz, którego przyjdzie nam najczęściej używać. — Syme nalał sobie jeszcze jedną szklankę wina i zabrał się do studyowania szematu. Czuł się nad wyraz re-żywy, mógł jego i palce pracowały gorliwie na rzecz spisku, nauczył się też szybko cyfrowanego alfabetu profesora i gotów był do przesysiania mu tajemniczych hasel przez stukanie palcami po stole lub

po kolanach. Ale wino i towarzystwo, rozwiływały mu zrykłe język i wprawiały go w stan naiwnej weselości, tak, że profesor musiał parę razy hamować zbyt rozlewną energię, z jaką Syme spowiadał się ze wszystkich rozpięchłych myśli, jakie przelatowały mu przez rozpaloną głowę.

— Musimy obrać sobie — mówił — parę ulubionych wyrazów, które zwykłe najczęściej powtarzamy i nadad im osobne znaczenie, jako umówionemu hasłu. Ja naprzykład, bardzo lubię używać wyrazu „rówieśnik“ a pan, jaki masz ulubiony wyraz?

— Robisz pan sobie z tego zabawkę — odparł żalonym tonem profesor — gdy tymczasem sprawa jest poważna.

— Ale Syme nie sważał na to ostrzeżenie.

— Dobrze będzie także używać wyrazu „bujny“ — proponował dalej. — Wie pan, jak się to mówi o trawce?

— Więc pan sobie wyobrażasz — spytał z wściekłością profesor — że będziemy rozmawiać z doktorem Bullem o trawce?

— Można przecie poruszać daną kwestję w najrozmaitszy sposób — obstawał przy swoim Syme — wprowadzając nieznacznie do rozmowy umówiony wyraz. Możemy na przykład powiedzieć: „doktorze Bullu!“ wiesz pan zapewne jako anarchista, że tyran skazują nas często na żywienie się trawką, podczas, gdy wielu z nas, patrząc na świeżą bujną letnią trawę...

— Nie rozumiesz pan — przerwał profesor — że stojmy u progu tragedji.

— Owszem — odparł Syme — rozumiem wybornie, ale przecież i w tragedjach zdarzają się epizody komiczne. Chciałbym na przykład zastosować na szerszą skalę pańskie piśmo cyfrowane, pukać byśmy mogli netylko palcami u rąk, ale też i palcami u stóp, co mogłoby być wykonane niepostrzeżenie.

— „Symie! przyjacielu — rzekł profesor z pogodną prostotą, — idź już spać.

Syme nie odrazu usłuchał tej rady i siedział jeszcze czas jakiś na łóżku, udoskonabiając nowy alfabet. Gdy zbudził się nazajutrz, mrok kłócił się zaledwie z braskiem, a nad łóżkiem jego stał już podobny widmu siwobrodzi paralityk. Syme wyskoczył szybko, próbując zebrać myśli i rzecz dziwna, wraz z przebudzeniem, opuściło go radome poczucie bezpieczeństwa, jakiego doświadczał wczorajszego wieczora. Nie stracił wprawdzie saufana do swego nowego przyjaciela, ale zdawało mu się, że on i profesor są w położeniu dwóch ludzi, którzy za chwilę mają wstąpić na szafot.

— Sali mi się pański alfabet — rzekł z przywieszoną weselością, pukając po swoich opudniach — ile panu zabrało czasu wymyślenie tego szematu?

— Profesor nie dał na to żadnej odpowiedzi, lecz patrzył mu prosto w oczy swemi bladymi niebieskimi źrenicami, koloru zimowego morsa. Syme powtórzył znów to samo pytanie.

— Pytam pana, czy długo obmyślałś swój alfabet? Uważany jestem za zdolnego do takich rzeczy, a zajęło mi to dobrą godzinę. A pan, czy nauczyłeś się tego łatwo?

— Profesor milczał wciąż. Oczy jego szeroko otwarte, utkwione były wciąż w twarz Syma, a do ust jego przylgnął stały, lubo nieznaczący uśmiešek.

— Jak długo uczyłeś się pan swego alfabetu?

— Profesor ani drgnął. — Dlaczego pan nie odpowiadasz — krzyknął Syme, przejęty nagle gniewem, który był bardzo podobnym do utajonego lęku. Zapytał siebie, czy profesor nie może, czy nie chce odpowiadać. Patrzył na zdrętwiałą, nieruchomą twarz starca i jego wy-

blakie oczy i pomyślał w pierwszej chwili, że profesor swaryował, poczem myśl ta ustąpiła innemu, gorsemu jeszcze przypuszczeniu. Bo ścisłe biorąc, co wiedział o tem cudacznym stworzeniu, którego przyjął za ufał tak nagłe? Tyle tylko, że człowiek ten wziął udział w śniadaniu anarchistów i że opowiadał mu potem o sobie śmieszne historie. Któż mu zaręczył za prawdę tych opowiadań? Co znaczy to dziwne milczenie malemanego paralityka? Jesteż to sensacyjny sposób wydania wojny. Byłoby to poistępowanie okropnie snyderce potrójnego zdrady, który odsoni za chwilę swoje samary?

Syme wsluchiwał się czas jakiś w to niezłomne milczenie profesora i zdawało mu się, że słyszy już w sąsiednim korytarzu kroki anarchistów, którzy zamierzają napaść go zdradziecko.

Nagle spojrzął w dół i zrozumiał wszystko, a mimo, że profesor nie zmienił postawy i milczał dalej, oczy Syma zajaśniały weselością, a na ustach jego wykwitł flaglany uśmiech, zobaczył bowiem, że milczący profesor przebiera zwinne palcami po stole, a śledząc za ruchem tych palców, Syme wyczytywał, co następuje.

— Chęć tylko powiedzieć, że przed wyjściem musimy pokrzepić się posiłkiem.

— Bardzo dobrze, wystukał, w odpowiedzi Syme. — Cnodźmy na śniadanie. Wziął obaj łaski i kapelusze, a Syme ścisnął w rękę z wielką energią swoją espadę. — Po drodze zatrzymali się na parę minut, w podrodnej kawiarni, gdzie wypili napredce kawę i zjedli parę kanapek — poczem ruszyli obaj ku rzece, która wyglądała tak szaro i posępnie, jak wody Acheronu. Przeszedłszy na drugą stronę rzeki znaleźli się u stóp zbitej masy wysokich budynków, które oglądali zdaleka wczoraj i poczęli pnać się

Magazyn Nowości M. DYLSKIEGO
POLECA NA SEZON WIOSENNY:
: Kapelusze, Buciki, Bieliznę męską, Rąglana ang. : Kraków, ul. Szewska 1. 4.
WIELKI WYBÓR KRAWCER.

domów. Na nie się zdają przygotowane bufety, na nie muzyka, sprowadzona umyślnie z Mysłkowa, na nie nawet hymny skłębione na przyszyty tryumf Cielucha. Cieluch został tylko Cieluchem, a postem został X. Michalik.

Nauczyciele pokazali w Grybowie, co umieją. Niektórzy, wbrew przekonaniom, głosowali za Cieluchem, bo taki wyszedł rozkaz z głównej komendy, z zarządu głównego Związku nauczycielskiego w Krakowie. Mam wrażenie, że nauczyciele — oprócz chlubnych wyjątków — stali się manekinami w rękach cwego zarządu z p. Nowakiem na czele, — który w swym organie rozczulił się nad złotą erą, jaka zapanuje, kiedy ludowcy będą rządzili Galicyą, a jako ochłapy odstąpią nauczycielom parę mandatów do Sejmu.

„Głos nauczycielstwa ludowego” w niczem się nie różni od „Przyjaciela Ludu” — niema tam nic, coby mogło nauczyciela podnieść, zapalić do idealu, tam tylko jad, zaświeci partyjne, bezdennie głupia argumentacja, brak logiki, inwektywy, przekraczanie faktów itp.

I tem się karmi nauczyciel, — podobnie jak chłop „Przyjacielem Ludu”. Poznają się na tych farbownych kudiach „Głosu” nauczyciela, tylko będzie nieco za późno.

„Topas”.

Zmierzch Polskiego Stronnictwa budowego.

Ta samą chwelną polityką w stosunku do Kościoła musi również doprowadzić do upadku dzisiejsze P. S. L. Lud polski nie może być reprezentowany przez takie stronnictwo. Mnogie, milionowe rzesze ludu polskiego zupełnie inaczej czują i myślą. To stałe serce, przepojone cichą, rawną i spokojną egzaltacją i tęsknotą ku coraz to nowym idealom. To dusze, podobne do tych prostych rybaków galilejskich, w pośród których Chrystus wybrał sobie Apostołów. Tym ludem zapalione bądźnie niebo, mawiał jego przyjaciel i zwanca O. Antoniewicz.

A tymczasem do czego zmierzają ci działacze Stapińskiego? Wszak on smienia radykalnie ten nastrój duszy chłopia polskiego. Z wierzącego prostą i szczera wiarą chce z niego zrobić przemadzałego faryzeusza, z ciłowiska „cichego i pokorne serca” chce zrobić niedouczonego panka, który nikomu nie ufa i wszystkich niżej od siebie stawia.

Czy taki chłop, wychowany przez p. Stapińskiego, ma przedstawiać przeciętne typy chłopia polskiego, na którym buduje się tyle nadziei? Taki chłop, to zarozumiała jednostka, nie uznająca żadnej idei wyższej i szlachetniejszej, ponad swój własny interes i wygody. Nie daj Boże oczekiwać się takiego ludu!

Lud polski z własnego, salachetnego popędu serce łoży chętnie na budowę i ozdobę kościołów! Wszakie piękny kościół, to jest jego „chwała” i radość. A tymczasem, jaki kierunek płynął ze szpałt „Przyjaciela Ludu” i całej prasy i aglacji dzisiejszych ludowców? Tam tylko wieczne i ciągłe biadanie i narzekanie na księży, że „budują wystawne kościoły, wyniosłe germańskie gotyki i pałacowe plebanie”. A więc uwolnić lud od tego ciężaru, budować skromne, tańsze kościoły, bo „utrzymanie takich gmachów kosztuje też potem już na zawsze roczne znaczne sumy” itd. itd. Czyż z tego stanowiska nie wystarczy zrobić za ledwie jeden krok dalej, a będzie już zszada: a więc nie budować wcale kościołów!?

Wspaniałe kościoły!.. W stosunku do obzaru naszych ogromnych parafii, nasze kościoły, to klatki. W porównaniu z kościołami z granicy, o sto lat jesteśmy zacofani! W Niemczech np. czy choćby w Ameryce każdy parafianin ma własne, wygodne krzesło w kościele. A w naszych wiejskich kościołach, to już nie mówię o siedzeniu, ale stanąć niema formalnie gdzie, tak, że swiaszcza w śmie ludzie poprostu duszą się i chorują.

Mógłbym nawet przytoczyć nazwiska znanych mi osobieści osób, które umarły w skutek kontuzji, otrzymanych przy panującym natłoku i ciśnie w kościele. A tu Stapiński wola: uwolnić lud od ciężarów kościelnych, budować „skromne” kościoły!

Isniamyś dodawać temu biednemu ludowi choćby tej jednej radości, to jest pięknego kościoła, Stapiński ludzi go wlecznie i nieustannie. W gazetkach i broszurkach napawa duszę ludu jakąś dziwną obojętnością i oporem przeciw wszelkiej inicjatywie budowy nowych kościołów, czy poprawy starych. Ksiądz, któryby myślał o naprawieniu tych fatalnych nasych stosunków i zachęcał lud do współdziałania i współpracownictwa, staje się temsamem wrogiem „ludowców”.

Czy to jest dobry kierunek ruchu ludowego?

Nieszczęsna to przysługa oddana ludowi polskiemu, to ciągłe napawanie jego duszy niechęcią do kościoła. Stapiński chciałby lud utrzymać właśnie w kościołach z czasów pańszczyżnianych. I właśnie charakterystyczny objaw: Tam, gdzie w parafii już rządzą „twardzi ludowcy”, tam nieszczęśliwy ludowcy nie już nie peradzi i nie popchnie sprawy naprzód, bo obojętność i chłód dzwiny ludowców zmrozi jego nagorętsze pragnienia i najszlachetniejsze zamiary. Tyle zglego już narobiło to ciągłe szczyderstwo i „strzyżenie” owieczek!

Mamy krótką pamięć! Niechno Stapiński wskaza nam, gdzie to i kiedy — podał plan usunięcia z tego, zmiany ustaw konkurencyjnych i t. p. Łatwo znieść prawo patronatu, ale kto wtemczas będzie ponosił te wielkie datki konkurencyjne, które dzisiaj płaca „obserwator”. Albo jakież przebieganie o wybierność proboszczów przez lud, czy to nie traci chęcią wspanowienia średnio-wiecznej i dawno już przesądzonej walki o inwestyturę. Czy nie jest to jakimś wdzieraniem się w samą istotę ziemniennego ustroju kościelnego? Czyż takie przebieganie nie

świadczy o zupełnej ignorancji elementarnych podstaw organizacji Kościoła. Czyż nie życzenie Stapińskiego księży proboszczowie — stosownie do zachcianek ludu — mają się stać luterskimi predykantami, przyjmowanymi lub wyganianymi przez gminy?

Czyż w tym pucle P. S. L. nie zbliża się ideowo do stronnictwa socjalistycznego? (D. n.) X. Józef Mazurek.

„Anerriphtho kybos!”

„Niechaj kość zostanie rzuconą!” — rzekł po grecku Cezar, przekraczając Rubikon. — To samo powiedziano sobie wczoraj w Bukarescie i król Karol podpisał dekret mobilizacji całej armii. Wprawdzie przypuszczano, że Rumunia zdecydowała się na ten krok, jednakże do ostatniej chwili stanowisko jej było tak niezdeterminowane, iż ogłoszona wczoraj urzędowo mobilizacja rumuńska jest w pewnym stopniu niespodzianką.

Teraz wylania się pytanie, przedw komu skieruje Rumunia swój oręż? W kwestyi tej mogą zachodzić trzy kombinacje: albo Rumunia narazie nie rozpocznie wojny a sadowi się zgrupowaniem znacniejszych sił nad granicą Bułgaryi względnie Serbii, albo też rzuci się i na Bułgaryę z Dobradzi i na Serbię od strony Turn Severinu, lub wreszcie oświadczy się za Serbią i jako jej sojusznika rozpocznie walkę z Bułgaryą. Ta ostatnia kombinacja jest najprawdopodobniejszą i odpowiada dotychczasowej polityce Rumunii, która nie może przeobiec, że przy rozbiore Turcji przez inne państwa bałkańskie wyszła z próżni rękoma.

Po ogłoszeniu mobilizacji przez Rumunię należy spodziewać się, że dziś nastąpi ze strony Serbii i Grecyi oficjalne wypowiedzenie wojny, która „de facto” toczy się już od poniedziałku.

O jej przebiegu mieliśmy dotąd tylko kłamliwe sprawozdania serbskie i greckie. Dopiero ostatnie depesze przyniosły krótkie i, jak zwykle, rzeczowe sprawozdanie bułgarskie, tej treści:

„Wszystkie wiadomości o Belgradzie, donoszące o zwycięstwach serbskich nad armią bułgarską i o cofaniu się Bułgarów przed Serbami, są nieprawdziwe. Prawdziwy stan rzeczy jest następujący: Po pierwszych prowokacjach ze strony armii serbskiej nasze wojsko odparły wszystkie ataki serbskie przeszło do ofensywy i ścigając Serbów zajęło na prawym brzegu dorzecza Bregalnicy i Zletowki, miejscowości: Suszevo, Takhun, Dobrovo i Imerice. Następnie wojsko nasze odpowiednio do wydanego onegdaj o godzinie 10 przed południem rozkazu wstrzymało ogień i cofnęło się na swoje pierwotne pozycje na lewym brzegu rzeki Zletowki. Tymczasem wysłano parlamentarzystów, aby zawiadomili o tem Serbów i wezwali ich do wystrzymania ognia. Zamiast zgodzenia się na to wezwanie, Serbowie zatrzymali parlamentarzysty i z wszystkich siłkami swoimi przeszli do ogólnej ofensywy. To jest właśnie owa ofensywa, o której źródła serbskie mówią, jako o ściganu Bułgarów. Wszystkie ataki serbskie zostały wczoraj popołudniu z wielkimi stratami po stronie serbskiej odparte.”

Jako nowy czynnik w tej ostatniej fazie zawieruchy bałkańskiej zjawia się obecnie Turcja, która, jak donoszą z Konstantynopola, zdecydowała się w ostatniej chwili wykorzystać kłopotliwą sytuację Bułgaryi i w tym celu sarsadziła ponowne uruchomienie już przeważnie zdemobilizowanej armii. W pierwszym rzędzie zamiera ona z pomocą nacisku wojskowego uzyskać złagodzenie warunków tak ciężkiego dla niej pokoju. Jak daleko ma sięgnąć to „złagodzenie” — dotąd nie jest wiadomem.

Armia bułgarska.

Głównymi dowódcami armii bułgarskiej są, obok cara Ferdynanda, piastującego naczelne dowództwo, generałowie: Sawow, Iwanow i Dimitriew. Odcierowci ci w czasie wojny z Turcją wykazali wielkie zdolności i patriotyzm oraz cieszą się nieograniczonem zaufaniem swych żołnierzy, którym i obecnie nie brakuje zapалу w walce ze szlennawidzonymi przez Bułgarów Serbami i Grekami a w obronie ideał „Wielkiej Bułgaryi”.

Się, jaką Bułgarsy mogą w tej chwili rozporządzać przeciw Serbii i Grecyi może wynosić, co najwyżej, 280.000 ludzi, gdyż reszta, tj. 120.000 ludzi znajduje się na obszarach armii tureckiej lub zajmuje najważniejsze punkty w Macedonii na tyłach operacyjnej armii. Natomiast Rumunii nie ma Bułgaria przeciwstawić żadnej poważniejszej sily.

Armia serbska.

Nacelnym wodzem armii serbskiej jest wojewoda Putnik. Liczy ona obecnie wraz z III-ciem powołaniem 240.000 ludzi. Ciałą liczącą tych żołnierzy może Serbia wyprowadzić w pole przeciw Bułgaryi tylko wtedy, jeżeli ogłosić zupełnie swą północną i zachodnią granicę od strony Węgier i Bośni.

Wojsko serbskie było się w wojnie z Turcją dobrze, a ma ono do załatwienia dawne porachunki z Bułgarami, którym nie zapomnieli w Serbii pogromu z 1885 roku. Spodziewać się tedy należy, że i teraz będzie walczyć z zapalem i to tem bardziej, że będzie mu przyswiewać ideał „Wielkiej Serbii”. Co się zaś tyczy środków finansowych — to w Belgradzie przechwalała się, że Serbia posiada w tej chwili 80 milionów dinarów złota na bieżące wydatki wojenne.

Armia czarnogórska.

W myśl umowy serbsko-czarnogórskiej, król Mikołaj ma dostarczyć Serbii kontyngent posiłkowy. Może on składać się, co najwyżej, z 15.000 ludzi, gdyż reszta ludzi pod broń, musi być użyta do obsadzenia zajętych przez Czarnogórę terytoriów w Albanii. Kontyngentem tym będzie dowodził gen.

Martinowicz, który tak niefortunnie obiegał Skadar. Zresztą z powodu odległości terenu walk serbsko-bułgarskich wątpliwem jest, czy korpus posiłkowy czarnogórski weźmie w nich udział.

Armia grecka.

Naprzeciw Bułgaryi nie może obecnie Grecya wyprowadzić w pole więcej nad 85 tys. ludzi. Główne dowództwo nad nimi objął, podobnie jak w wojnie z Turcją, obecny król Konstantyn, naprzeciw którego dowodzi Bułgarami gen. Iwanow.

Stosunki sanitarne w armii greckiej są bardzo niedobre, a intendatura grecka pozostawia bardzo dużo do życzenia. Skarb wojenny grecki stopniał już do 20 milionów drachm, tak, że na dalsze prowadzenie wojny trzeba będzie wkrótce zaciągnąć pożyczkę.

O armii rumuńskiej

pisaliśmy we wczorajszym numerze „G.N.”. Dziś zaznaczymy jedynie, że dotąd nie jest znanem nazwisko jej naczelnego wodza.

Pięciolecie „Polonii”.

Drugii dzień obrad.

Obrady w dniu 29 czerwca miały charakter ściślejszy, były konkretnie, zmierzające do rezultatów realnych. Posiedzenie obecnością swą uświetnił J. E. Książę-Biskup Sapleha.

Prezes stowarzyszenia p. Seroczyński powitał księcia biskupa i zaprosił p. Matysiaka na przewodniczącego obrad. Następnie p. Grybowska mówiła o „naszej pięcioletniej działalności”. Referat sumiennie opracowany był rzutem oka wstecz na przebyty już drogę i zawierał ocenę ale i krytykę, może nieraz zbyt surową dotychczasowej pracy. P. Ostachowski referował na temat „naszego zadania na przyszłość” i przedstawił szereg następujących rezolucyj:

- 1) Zająć się należy stałą przygotowawczą pracą wśród młodzieży gimnazjalnej; w tym celu obmyślić program związany ściśle z zasadniczymi założeniami „Polonii”.
- 2) Zwrócić uwagę na konieczność wewnętrznego pracy w stowarzyszeniu, na uświetnienie religijne, społeczne i narodowe.
- 3) Zachęcać się wydział do jaknajszerszego urzeczywistnienia uchwały Walnego Zgromadzenia, dotyczącej założenia własnego organu.
- 4) Dążyć do nawiązania ściślejszych związków z bratnimi organizacjami wśród młodzieży na uniwersytecie krakowskim i innych.
- 5) Dążyć do sjednoczenia w jeden polski Związek centralny wszystkich organizacji katolickiej młodzieży narodowej, zrzeszonej w organizacjach analogicznych z „Polonią” krakowską.

Zanim rozpoczęto dyskusję przemówił ksiądz biskup Sapleha w słowach następujących: „Dziękuję za zaproszenie; dla mnie latniecie „Polonii” jest rzeczą niesłychanego interesu, bo stowarzyszenie takie ma ogromne znaczenie dla Kościoła. Stowarzyszenie nasze grupuje młodzież Uniwersytetu, a kościół jest jego Matką, matką tej Wszechnicy, która tyłu wydała Świętych, która stała zawsze na zasadach katolickich i na ich straży. Dzięki Bogu, że są studenci, którzy się katolickimi zasad trzymają i zaznaczają je życiem. A z punktu widzenia narodowego? Widzimy do czego doprowadziła taktyka, że lepiej nie występować z zasadami katolickimi, doszło do zdemoralizowania społeczeństwa.”

Szczęśliwy jestem, że jest młodzież, która wyszła otwarcie z zasad Chrystusowych, a odrzucił, podnieśli kraj i naród. Dziś obchodzimy święto św. Piotra, nie straszcie się tem, że was tak mało, w dalszym świecie macie obienicę Chrystusa, obienicę świętostwa. Apostołów było mało, jeśli będziecie sami w sobie silni i wierni zasadom, wtedy się nie bójcie i tak jak kościół będzie stał pomimo burz i wiatli, tak samo i sprawa Wasza będzie zawsze zwycięską. „Miejcie tylko ufność, wiarę i miłość. Niech Wam Bóg bogobogaw i ja wam bogobogawie!”

Po przemówieniu ks. biskupa nastąpiła dyskusja, nad rezolucjami. Pan Makomaski wyraził nadzieję, że zorganizowanie młodzieży gimnazjalnej z ostatnich dwu klas i założenie własnego organu będzie urzeczywistniona już z początkiem nowego roku szkolnego. Cennymi były uwagi prof. Brzeskiego i X. Dr Rzymekki, które będą dla „Polonii” w tej sprawie dyrektywą w przyszłości. P. Matysiaki zastanawiał się nad przyczynami słabego rozwoju „Polonii” i stwierdził, że one leżą głównie poza „Polonią”. Są nimi wrogie nastroje na Uniwersytecie, który wielu młodych wstrzymuje od powiększenia naszych szeregów; następnie apatia ze strony społeczeństwa, brak pomocy materyjalnej i moralnej od tych, na których „Polonia” najwięcej powinna liczyć.

Po wyserpaniu tematu dyskusji przystąpiono do głosowania; rezolucje przyjęto przez akklamacyę, weszły one w program „Polonii” jak to słusznie zauważył p. kurator Brzeski.

Przewodniczący zamknął obrady, wyrażając nadzieję obfitych plonów za lat drugich piąt, bogatszego dorobku a zarazem uznania pracy „Polonii” wśród szerokiej warstw.

Po południu odbyło wspólną wycieczkę do Niepolomic, celem sypania kopca Grunwaldzkiego. Z obrad wyniosłem wrażenie, że „Polonia” naprzód pójdzie, że pracuje, że dąży ku wielkim celom, że kiedyś po usunięciu przeszkód stanie się perłą i ideałem organizacji akademickich, bo jest wśród członków szpał, wola, chęć pracy. Niech idzie wciół i wieszcie za sobą ku szczytom.

Ma-ski.

Proszę z towarem pruskim! Kupujcie tylko u obrzożojan!

Od Administracji.

Z powodu nowego kwartału i zwiększonego w tym terminie ruchu wysyłkowego, upraszamy o możliwie

najwcześniejsze

zgłaszanie prenumeraty, czy to bezpośrednio pod adresem: Administracyi „Głosu Narodu” w Krakowie, czy też za pośrednictwem agencji.

A. Szarylska, Krawcowna, Kraków.

Wynajmuje i sprzedaje pierwszorzędny fabryk fortepianów, pianin, harmonii i phonów za gotówką lub na spłaty nawet do sześciu miesięcznych rat zaliczek.

KRONIKA.

KALENDARZYK ASTRONOMICZNY. Wschoód słońca rozpocznie się jutro o godzinie 3 minut 39; zachód przypada o godzinie 7 minut 49; długość dnia godzin 16 minut 10.

KALENDARZYK KOŚCIELNY. Jutro w sobotę św. Anton. i Fil., pojutrze w niedzielę św. Izajasza.

Kraków 4 Lipca.

Ruski mandat w Krakowie. Ze Lwowa piszą do nas:

P. Srokowski jest Rusinem. Na uniwersytecie lwowskim studiował jako słuchacz nadzwyczajny i brał wzięty udział w życiu młodoruskim. Przed 14 laty wydał po rusku tom nowel, które prasa ruska przyjęła z zachwytem. Również z podpióra p. Srokowskiego wyszedł szereg ruskich artykułów, które zamieszczały pisma ruskie. Do dzienników polskich przeszedł jako sprawozdawca „Słowa Polskiego” za redakcją s. p. Szczępanowskiego, gdzie referował pisma ruskie. Następnie wyjechał do Petersburga i pracował w „Kraju”. Po powrocie był jeszcze przez pewien czas w „Słowie Polskiem”, a potem dopiero dostał się do Krakowa.

Charakterystyczne światło na wczorajsze wybory rzuca tu i ówdzie podchwytane momenty, udawadniające dosadnie, jakich to sztuczek chwytala się lista demokratyczna, aby przeprowadzić wybór swoich wybrańców. Męday innymi zgłosił się de sekcyi, której przewodniczył p. Dr Kleja, jakiś ciłowik i przedłożył pełnomocnictwo pewnej pani, oświadczając równocześnie, iż głosiuje za kandydatami demokratycznymi. W chwili odczytywania przez przewodniczącego nazwiska głosującej, z grona wyborców znajdujących się na sali wysunął się pewien pan i oświadczył oficjalnie, iż rzekomy pełnomocnik głosiuje bezprawnie, gdyż odczytane nazwisko jest nazwiskiem jego matki, która nikomu pełnomocnictwa nie dawała.

Jest to jeden z wielu kwiatków, przyrodzających się ogrodnikowi wyborcy p. Isa.

Chytajcie tego hujena. I rozbawiamy wśród ulic i zaułków Kaalimierza a sposobność pokazanych sarkofów ściga całe masę „kradników” wietrzących lup przy hucyacych a opuszczających swyko swe zajęcie w czasie... wyborów. Tym ten sdaś zawsze w czasie wyborów do aparatu, który nimi się posługuje pod kierownictwem p. Dacha.

Przy sposobności odbierania legitymacyj, wśród tłumów obiegającego korytarze magistrackie, widzę gorączkowo wniejszących się żydków. Zwróciwszy się do swego towarzysza, mówię półgłosem: „Chwytajcie tego hujena”. Na to jeden z nich podchodzi do mnie z zapytaniem: — Skąd pan dobrzedziej wi, co ja jestem hujena? — Tak się domyślił, a jakie stoł sprawa? — pytam.

— Kein kseft — odpowiada żydek. Dają tylko po koronie a trzeba dobre uwatkać na narodowe — demokratyczne, które się wszędzie kreca a nawet Federowicz nie może sobie z nimi dać radę. Za koronę ilma gławich. To nie jest żadne wybory. Ale oni jutro poprawią. — Przy ostatnich wyborach obsiedłem 30 rasów. Nasze ludzie wariaci. Nie chcieli się pogodzić, że wreszcie Basow powiedział, „musicie się pogodzić”, no i Dr Grois usąpił kahalnikom. Zresztą ten Srokowski, to taki, jak kahalnik i niezawisły. On o tych i o tamtych będzie dobrze pamiętał, a na takie krótkie sesje to nima się o co kłócić... Byłe gaskie osedl.

Z Akademii Umiejętności w Krakowie. Posiedzenie wydziału filozoficznego odbędzie się w poniedziałek dn. 7. b. m. o godzinie 5 wieczorem.

Porządek dzienny: 1) Cst. Ign. Chrasnowski; Zwierekid Reya w ob-c sądu potomności; 2) D. Ludwik Janowski; Prof. Onasewicz, kartka z dzieł Uniwersytetu Wileńskiego.

Potem odbędzie się posiedzenie ścisłejsze. Złot sokół. Z krakowskiego okręgu sokolego piszą do nas:

W tegorocznym słowie w Lwowie, który jest nieszczęsem przez polskie Sokolstwo 50-letni rocznicy styczeńowego ogłoszenia udziału dziesięć tysięcy ówicznych, nie licząc skantów. Uczestnicy w pełnym rytmie i zapałem i zapałem w żywność na cały dzień, sjada się z całego kraju osobnymi pocągami na stacyi Lwów-Podzamcze między godzinami 3 a 5 rano z soboty na niedzielę, skąd odmaszerują w okolice Lwowa, celem odbycia święta polowych.

Ćwiczenia te, mające charakter wojskowy, poprzedzi Masa św. o godz. 6 rano.

Powróć do Lwowa i pochód przez miasto na plac wysyłkowy nastąpi o godz. 1 popoł., potem po krótkim odpoczynku odbędzie się próba, a o g. 4 popoł. ćwiczenia publiczne.

Na ten program stozą się ćwiczenia gimnastyczne, wojskowe i skautowe. Wiceprezorem od godz. 8 30 poczynając, nastąpi z dworca głównego we Lwowie odjazd wszystkich pocągów, które przywoziły uczestników.

noce muszą spędzić w wagonach, a w ciągu dnia wykonać trzydziestokilometry marsz i ćwiczenia wojskowe w polu, a nadto wziąć udział w popisie publicznym.

Okręg krakowski dostarczy na sioł tysięcy ludzi, którzy wyjadą z dworca krakowskiego dwoma osobnymi pocągami w sobotę popołudniu. Pierwszy hufiec odmaszeruje z „Sokola” o 3 popoł. — drugi o 4 popoł.

Z komisaryatu dla sprostowania ksiąg gruntowych komunikują:

Arkusze posiadania w formie wykazów hipotecalnych, sporządzone dla realności położonych w gminie Kraków XV. Nowa wieś, rejestra osobowe i rzeczowe, kopie mapy katastralnej i protokoły dochodzeń po przeprowadzonych dochodzeniach miejscowych wyklada się do przeglądu dla stron interesowanych w biurze Komisji dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie (ul. Grodzka l. 60, i p. oficyny) na przeciąg dni 14-tu.

Na wypadek zgłoszenia zarzutów przeciw prawdziwości arkuszy posiadania — wyznacza się audyencyę do przeprowadzenia dalszych dochodzeń na dzień 19 b. m. o godz. 10 rano.

Zarządy przeciw prawdziwości arkuszy posiadania są niedopuszczalne, o ile wpływ odpowiedzialności uchwale dającej.

Wyjaśnienie. Otrzymujemy następujące pismo:

Ojnosnie do artykułu pod tytułem: „Hakatyta kolejowy”, zamieszczonego w „Głosie Narodu” proszę o zamieszczenie następującego wyjaśnienia:

Nie jest prawdą, jakobym na zgromadzeniu Związku oficjantów kolejowych zasiadał przewodniczącym obrad w języku niemieckim! natomiast prawdą jest, że zasiadałem tylko przedłożeniom niema na język niemiecki niektórych ustępów z obrad, dla mnie niesrozumiałych, które to żądanie, jako ostonka, nie władającego dostatecznie językiem polskim, było słusnym. Nieprawdą jest, jakobym wobec stron polskich urzędował w języku niemieckim i jakobym zmuszał moich podwładnych do takiego samego postępowania; ale prawdą jest, że wobec stron i podwładnych posługując się językiem polskim, o ile mi znajomość tego języka to umożliwiała. Nieprawdą jest, jakobym podczas egzaminów z języka polskiego udawał Czecha, jakoby mnie egzaminował z języka polskiego pan Aschkenazy i jakobym był przetraktem, o twartym i zawziętym wrogiem narodu polskiego; natomiast prawdą jest, że jestem poddawany anastygizm, urodzonym w Wiedniu, a obecnie pryncypalnemu do Krakowa, że oświeciłem się z Polką i że dzieł moje uczęszczają do polskich szkół w Krakowie. Również prawdą jest, że żonie i dzieciom moim posostawiam zupełną swobodę pod względem ich uszu i przekonań narodowo-polskich.

Miller Jan.

Kradzież w kościele. W kościele OO. Paulinów na Skale skradziono wczoraj w godzinach popołudniowych licznik srebrny z marką: „Fraget w Warszawie” N. 1387. Polny śledzi za sprawcami.

Pogoda. Dnia 3-go lipca termometr doznał od + 11'5 do + 17'5 C. — barometr wahał się!

Dnia 4-go lipca o godzinie 7 rano stan barometru 739'9 mm, — termometr + 12'3 C, wiatr: zachodni.

Stan pogody w Zakopanem. (Informacja krajowego Związku turystycznego). Dnia 4 lipca o godzinie 7-mej rano — Ciężota najwyższa + 11'0 Cels, najniższa — 1'. Ciężenie powietrza 690.0. — Wiatru niema, cisza, pogodnie. Pogoda zmienia. — Prognoza: możliwa małe opady.

Kronika zamiejscowa.

Smutny początek. Piśsz z Brodów: Skutkiem niefankcjonowania Sejmu i nieuchwalenia budżetu krajowego zwینگo już w okręgu naszym 11 paralelek. Jest to smutna perspektywa dla tych, którzy pusady już mieli, jakoteż dla tych, którzy w tym roku ukończyli seminary.

Fundusze szkolne. Ogólny stan majątku zarodowego funduszu szkolnego krajowego wynosił z końcem roku 1912 według samknieg rachunków Wydziału krajowego sumę 1,799 877 K 59 gr., a w porównaniu z r. 1911 zwiększył się o kwotę 28 325 K 83 gr. — W majątku obrotowym należytości czynne wyosaza z końcem roku 1912 sumę 1,690 955 K 93 gr. Należytości zaległe z tytułu takz spdkowycob, przyspadających na rzecz funduszu szkolnego krajowego, wynosily w roku 1911 173 527 K 78 gr. Należytości za rok 1912 wynosily 297 715 K 83 gr., przeto razem sumę 471 243 K 61 gr., Spłacono w ciągu roku 1912 kwotę 251 761 K 73 gr., pozostała z końcem roku 1912 zaległość w sumie 219 481 K 88 gr. Należytości nabycze z tytułu 10 proc. opłat potrądzanych z poborów zamężnych nauczycielok, wynosily z końcem roku 1911 kwotę 8 873 K 55 gr. Sprostowana należytość za rok 1912 wynosila 134 757 K 45 gr. — razem 144 631 K. W ciągu roku 1912 spłacono z tego tytułu 124 379 K 71 gr., pozostała przeto z końcem roku 1912 zaległość w kwocie 20 251 K. Inna należytość funduszu szkolnego krajowego wynosila z końcem roku 1911 sumę 561 834 K 47 gr., w ciągu roku 1912 spłacono z tego tytułu 550 371 K 78 gr., pozostała z końcem roku 1912 zaległość w kwocie 11 462 K 69 gr. — Fundusz na salski na place nauczycielok szkół ludowych utworzony przez Sejm w roku 1910 w sumie 200 000 K, wynosi dziś sumę 198 440 K, z końcem roku 1912 odp sano bowiem w skutek śmierci nauczycielok niezapłaconą resztę zaliczek w kwocie 1 560 K. W roku 1913 wpłynęła ze swrotów zaliczek suma 113 624 K 45 gr. — W ciągu roku 1912 Rada szkolna przysłała nauczycielom zaliczek w łącznej kwocie 36 256 K 82 gr. — pozostała zatem na rok 1913 do rozporządzenia suma 77 367 K 63 gr. — Fundusz szkół ludowych z roku 1872 przeznaczony na bezwrotne zasiłki dla gmin na budowę szkół ludowych wynosil z końcem roku 1912 w majątku zarodowym sumę 207 887 K 60 gr. — Odsutki od efektów tego majątku wynosily kwotę 8 271 K 34 gr. — z tego 13 gminom przysłał Wydział krajowy bezwrotne zasiłki w kwocie 8 100 K.

Otworole kolegiarni nauczycielokkiej. Mancy-cielstwo ludowe skupione w ekonomielem Sto-

Na pamiątkę I. Komunii św.

OBRAZKI I INNE DROBIAZGI

POLECA:

Kazimierz Zajaczkowski

Magazyn dewocyonalów

Kraków, pl. Maryacki 8.

Obrazy oprawno na raty.

waryszeniu kraj. „Ogniska nauczycielskiego” świecilo reszcie niedzieli niewykłąg uroczystości otwarcia pierwszej w kraju księgarni nauczycielskiej we Lwowie, z której dochód przeznaczony jest na sanatoria nauczycielskie i na wsparcie dla niezdolnej młodzieży szkolnej.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem. W południe odbyło się uroczyste zebranie w lokalu księgarni (ul. Batorskiego 1, 12) świątecznie przystrójonym. — Przybyli najwyżsi dostojnicy kraju.

Ceremonii poświęcenia dokonał X. arcyb. Bilezowski, w czasie której obór młodzieży odśpiewał okolicznościową kantatę. Po poświęceniu przemówił w słowach podniosłych do zgromadzonych gości X. Arcybiskup.

Nowa instytucja o szerokim zakresie ekonomicznym i filantropijnym znajduje niewątpliwie żywcie poparcie w najszerszych sferach społeczeństwa.

Zjazd ukraińskiej młodzieży obraduje — Jak donoszą pisma lwowskie — we Lwowie w sali „Narodowego Domu”. Zagalę go p. Didusok przemawia powitał na cześć obecnych na sali prezydenta Klubu ukraińskiego Dra Lewickiego, profesorów uniwersytetu, p. Olęny Siczynskiej (I) i gości z Czech i Chorwacji. Przewodniczącym wybrano p. Włoda, Lewickiego, poczem przemawiali zastępcy poszczególnych stowarzyszeń oświatowych i kulturalnych ruskich, oraz witalny entuzjastycznie „Polak” p. Ludwik Kulczycki. Zakordonowane stowarzyszenia przysłały sprawozdania. Przewodniczący zakończył pierwszą część Zjazdu przemową, w której wskazał na „tryumfalny pochód Ukrainy” i okazał ostatnich wyborów. W sąższazie bierzcie udział około 500 studentów.

Pożar w Zakopanem. Piszą do nas z dnia 6 lipca: Dzisiaj około wpół do trzeciej w nocy, w domu p. Tomaszewskiego przy ul. Krupówki wybuchł groźny pożar. W domu tym mieściły się magazyny a także sapałnicami towarami, jak benzyna, spirytus, nafta, ogień sztuczny, karbit i t. p. firmy Łuszczewskiego.

Pomimo, że zabudowania objęte ogniem były bardzo niewielkie, jednakże wskutek wybuchu karbitu, płomieni był tak niezwykle obfitym, iż można było sądzić, że pół Zakopanego się pali.

Straż ogniowa, pomimo nocnej pory przybyła na miejsce katastrofy w pięć minut po zlokalizowaniu i po dźwiękach wyciskach ognie zlokalizowała, co było niezwykle trudnym, z tego powodu, że palący się dom przylegał z jednej strony do werandy hotelu „Morskie Oko”, a drugiej zaś do domu Lechowicza i Komendantzkiego. Straty z powodu pożaru są bardzo znaczne, gdyż oprócz spalonych towarów w magazynie zniszczono przy akcji ratunkowej sporo towarów w głównym sklepie p. Łuszczewskiego. Akcją ratunkową kierowali pp.: naczelnik straży Maciej Gąsienica i instruktor Jędrzej Gąsienica.

Znowu sprzedawcy. Ze Żernik pod Jasnówcem w powiecie żnińskim donoszą pismom poszańskim, iż gospodarz tamtejszy p. Barcz oskarża sprzedawcę posiadłość 36 morgów roli i wiatrak Niemcowi Furhowi ze Żernik; nadmienione wypada, iż o gospodarstwo to ubiegało się wielu Polaków, gospodarzy tamtejszych, lecz p. B. wolał sprzedać Niemcowi. Przez ten czyn hańbiący uczynił p. B. uszczerbek parafii, a nadto skrzywdził nam naszą świątynię, która i tak dość często z pod nog nóg się uszuwa.

Przekł minister wojny przeciw planu polskiemu. Odpowiedzialnego redaktora „Pięknym” skazała starogardzka Izba karna na 500 marek lub 50 dni więzienia. Wniosek o ukaranie stawił minister wojny. Obrazy dopatrywała się prokuratura we wiadomości o samobójstwie żołnierza, przyczem powiedziano, że powodem samobójstwa szukać należy w przesładowaniu przez przełożonych.

Bankructwa kooperatyw żydowskich w Królestwie. Na żądanie Banku Współdzielczego o raz oddziału w Petersburgu banku francuskiego „Crédit Lyonnais” ogłoszono upadłość Kupleckiemu Towarzystwu Wzaj. Kredytu w Tomaszowie, przed kilku zaś miesiącami ten sam los spotkał Tomaszowskie Tow. Wzaj. Kredytu. Obie dwie instytucje były nawrócone żydowskie, nie dającego więc, że różne szwindle kundmanów żydów doprowadziły je do upadku. Jest to w czasach ostatnich oswały już z kolei przypadek zawieszenia wypłat przez żydowskie instytucje kredytowe. W szeregu przyczyn, które składają się na te bankructwa, jedną z ważniejszych jest objaw nader pomyślny wywołany wkładem przez chrześcijan, którzy przenoszą swe oszczędności do instytucji chrześcijańskich.

Nauczanie powszechne w Łodzi. Według obliczeń, dzieci szkolnych w roku bieżącym, znajdujących się w Łodzi 80,982. — Ponieważ do istniejących obecnie szkół miejskich początkowych uczęszczało w roku bieżącym 10,896 dzieci, przeto bez nauki pozostaje w Łodzi 18,298 dzieci. Za lat 10 liczba dzieci wzrośnie o tyle, że potrzeba będzie dla nauczania powszechnego około 800 szkół.

Strajki w Łodzi rozpoczynają się na nowo. Po dłuższym okresie przesilenia w przemysie łódzkim, w czasie którego przedsiębiorcy sradukowali płace robotników do minimum — obecnie ruch robotniczy, zmierzający do wywalczenia znaczniejszych warunków egzystencji o-budził się ponownie. W szeregu fabryk łódzkich robotnicy poruszcili pracę, żądając poprawy plac.

Ogólna liczba strajkujących robotników wynosi około 15,000 ludzi. — Strajki ciągle się rozszerza i obejmuje coraz nowe przedsiębiorstwa.

Zakaz przedstawień polskich na Litwie. — Gubernator wileński nie pozwolił artyście Boguckiemu na urządzenie przedstawień teatralnych i koncertów polskich w Grodnie oraz miastach powiatowych gubernii grodzieńskiej.

Statystyka Wilna. „Przegląd wileński” w artykule p. t. „Błędne miasto”, podaje ciekawe liczby statystyczne, dotyczące stosunków miejskich, własności i t. p. w Wilnie.

„Z pomnoży 5,653 nieruchomości Wilna do Polaków należy 2,745, czyli 48 proc. ogólnej ilości; do żydów — 1,547 (21,4 proc.), do Rosyan — 751 (13,3 proc.), do Litwinów 55 (10 proc.) do innych narodowości — 182 (2,9 proc.), do rządu, duchowieństwa i instytucji społecznych — 393 (6,8 proc.). Własność polska

więc znaczenie przeważa w ogólnej liczbie własności miejskiej i razem z własnością żydowską obejmuje 78 proc.

Cała nieruchomość miejska przynosi właścicielom 7,420,698 rubli dochodu brutto, z których na własność polską przypada 2,943,869 rub., na własność żydowską 2,889,556 rub. na rosyjską 715,265 rub., na litwską 48,909 rub. i t. p. Z liczby domów, zamieszkałych przez ludność miejską, Wilno posiada budynków murowanych 3,382 (32,0 proc.), drewnianych 7,053 (66 proc.), murowano-drewnianych — 243 (2 proc.). Wilno więc musi być zaliczone do rzędów miast drewnianych, o domach przeważnie niskich, partycyponych, o jednym piętrem według miejscowej nomenklatury. Gdy się zestawia przestrzeń zamieszkania z ilością ludności, okazuje się, iż przy ludności 225—230 tysięcy, jaką niewątpliwie Wilno posiada, na każdego przeciętnego mieszkańca miasta przypada około 25 sążni kwadratowych przestrzeni.

I to nie wystarczy. Księżna Radziwiłłowa, właścicielka dóbr Dworzec w pow. stonińskim, w celu upamiętnienia 300 letniego jubileuszu Domu Romanowów czyni starania o pozwolenie założenia w Dworcu szkoły elementarnej z internatem dla dzieci pól obywatelskich, nie zamieszkających w tych dobrach. Przy szkole mają być oddziały: rzemieślniczy dla chłopców i rękodzielnicy dla dziewcząt, oraz rolniczy i gospodarstwa domowego na 20—30 uczniów i uczennic. „Wileński Wiestnik”, z którego widać, że władza powiększa czerpiemy, naleca władzom szkolnym ostrożność w udzieleniu pozwolenia na tę szkołę, „często bowiem zdarzają się wypadki, że te lub inne zakłady oświatowe lub dobroczynne, zakładane z funduszy polskich, zamieniają się w ogniska polonizacji”.

Z dziedziny wojskowości.

Najwyższa Rada obronna we Francji. Wedle świeżo podpisanego przez prezydenta Rzeczypospolitej dekretu, Rada ta składa się z niego samego, z ministra spraw zagranicznych, ministra spraw wewnętrznych, ministra skarbu, ministra wojny, ministra marynarki i ministra kolonii.

Specjalna komisja studyów, w skład której wchodzi: kierownik spraw politycznych w ministerstwie spraw zagr., szef sztabu generalnego i jego zastępca, inspektor floty, szef sztabu admirałskiego, prezydent komiteta kolonialnego oraz kierownik ogólnych spraw bezpieczeństwa z min. spraw wewn. i kierownik rachunkowości z min. skarbu, przygotuje wszelkie sprawy, mające być przedmiotem rozstrząsań Rady.

Posiedzenie swe odbywa Rada przynajmniej dwa razy do roku i może używać do udziału w nich osoby, które będzie uważała za potrzebne.

„Angielska Liga narodowa dla obrony powietrza” została niedawno temu powołana do życia przez „Navy League”, stowarzyszenie, mające te same cele odnośnie do morza. Na cele tej „nowej Ligi” zebrano już drogą składek 240,000 K na naszą monetę.

Najważniejszym zadaniem tego nowego stowarzyszenia jest budzenie wśród ludności W. Brytanii interesu dla awiatyki i prakczonania jej o konieczność uprawiania na najszerszą skalę polityki obrony powietrza. Otrzymał bowiem postępy awiatyki na kontynencie, a szczególnie w Niemczech, smuszają Anglików, aby myśleli skutecznie, niż dotąd, o obronie swej ojczyzny.

Ze świata katolickiego.

Walka z katolicyzmem na Litwie. „Kurier Litewski” donosi: Onegdaj zostały otwarte w Wilnie dwutygodniowe kursy misjonarskie, mające na celu przygotowanie zdolnych misjonarzy prawosławnych dla zwalczania katolicyzmu na Litwie i Białorusi.

Zapisło się 55 słuchaczy, w ilosci których jest kilka włościan, połowa śpiewaków cerkiewnych (psalterzystów) i nauczycieli ludowych; reszta stanowią popł.

Agitacja litwomańska wśród duchowieństwa. Czytamy w „Kur. Litewskim”:

Pewien odtam duchowieństwa litwowskiego naszej dyocjezy gorliwie zbliżać o wyszyskanie dla swych celów ostatnich żniw w kościele św. Jana z powodu litwowskiego nabożeństwa majowego. W sobotę 8 (21) czerwca wieczorem w lokalu pewnej redakcji litwowskiej odbyła się pod przewodnictwem księdza redaktora narada miejscowych księży Litwinów wraz z przedstawicielami duchowieństwa dyocjezy śmudzkiej i ogławionej „Sajungii”.

Na naradzie tej powzięto decyzję d magad się usunąć X. Czerwikowski i nie kandydować się nawet wysunąć swego wianego kandydata na stanowisko proboszcza w kościele św. Jana. W tym samym mniej więcej czasie odbyła się druga narada księży Litwinów w Trokach.

Warto zaznaczyć, że narady tego rodzaju nie są żadną nowością. Podobne zjazdy odbyły się też przed usunięciem księży Gintowta, Dziewałtowskiego z Rjazysek i X. Kondrata.

Zakonice w szpitalach francuskich. Z Paryża donoszą o zamierzonym zwrocie w szpitalach wianach pewnych kół francuskich. Oto rada muncyjska m. Dijon, dotąd usposobionego bardzo antyklerykalnie, powołała wszystkimi głosami przeciw trzem zakonnicom do obsługi chorobych w miejskiej klinice dla ubogich, zamiast zajętych tamże dotąd pielęgniarek świeckich. Za powołaniem zakonnice głosowali także socyalści i nawet przewodniczący rady, sznany ze swych radykalnych przesłanek.

Opera i operetka lwowska w Krakowie.

Plątek „Kochany Augustynek”, operetka w 3 aktach Leona Falla.

Sobota „Kochany Augustynek”, operetka w 3 aktach L. Falla.

Niedziela popoł. „Jarmark na żony” (Leanyvasz Madchenmarkt) operetka w 3 aktach podług węgierskiego M. Brody i F. Martosa, napisał E. Spero; muzyka Wiktora Jacobiego.

Niedziela wieczór. „Żydówka”, opera w 5 aktach Halasyego. Gościnny występ Janiny Korolewicz-Waydowej i Tadeusza Lelity.

Poniedziałek „Kochana Augustynek” operetka w 3 aktach Falla.

Wtorek „Trubadur”, opera w 5 aktach I. Verdiego. Gościnny występ Janiny Korolewicz-Waydowej i Tadeusza Lelity.

wej w partyi Leonory oraz gościnny występ Tadeusza Lelity w partyi Manuka.

Sroda „Kochany Augustynek”, operetka w 3 aktach Leona Falla.

Czwartek „Tannhauser”, opera w 4 aktach Ryszarda Wagnera. Gościnny występ Janiny Korolewicz-Waydowej i Tadeusza Lelity.

Plątek „Życie paryskie” operetka w 5 aktach J. Offenbacha.

Sobota „Trubadur”, opera w 5 aktach I. Verdiego. Gościnny występ Janiny Korolewicz-Waydowej i Tadeusza Lelity.

Niedziela popoł. „Halka” opera narodowa w 4 aktach St. Moniuszki, z Józefą Zacharą w partyi tytułowej. Ceny dramatyczne.

Niedziela wieczór „Kochany Augustynek”, operetka w 3 aktach Leona Falla.

Poniedziałek „Luba niewiomość”, operetka w 3 aktach W. Lirskiego (księcia Władysława Lubomirskiego).

Panu Rejentowi Klemensiewiczowi w odpowiedzi.

Pan Edmund Klemensiewicz umieścił w wieczornym Nrze „N. Reformy” z dnia 3 bm. artykuł, mający na celu rzekome sprostowanie mojej notatki z dnia 2 bm., który zakończył zwrotem, że dalszą polemikę zamyka.

Widocznie wskutek tego zakończenia „N. Reformy” odmówiła umieszczenia — nawet w płatnym dziale „Nadesłane” — niniejszej odpowiedzi. Korzystając z uprzejmości gościnności „Głosu Narodu” czuję się przeto zniewolonym oświadczyć, że jako przewodniczący zebrania przedwyborczego w starym teatrze p. Klemensiewicz w kilku wypadkach postąpił zupełnie wbrew przyjętym na całym świecie parlamentarnym zwyczajom, a to mianowicie:

- 1) Nie poddawszy wcale pod głosowanie wniosku p. Rady miejskiej K. Dębickiego aby mowy w dyskusji udział biorący dłużej niż 5 minut nie przemawiał;
 - 2) Nie skonstruowałszy przez polecenie podniesienia rąk ani w inny sposób, który z obecnych wyborców byli przeciwni resolucji p. Rady Mendelsburga, aby „jednoznacznie” uważać kandydatów demokratyczno-mieszczanskich za jedynych kandydatów do Sejmu kr. wyboru godnych;
 - 3) Nie udzieliwszy głosu mnie i kilku innym od dawna (mniejsza o minuty) zapisanym mowcom.
- Przypuszczając, że p. Klemensiewicz właśnie za ten sposób przewodniczenia jeszcze niejednokrotnie na zaszczytny stołek przedydany powoływany zostanie, pragnę Go uprzejmie pouczyć, że jedynie dopuszczalny był w tym wypadku wykrót mowców generalnych, albo odroczenie dyskusji do dalszego ciągu zgromadzenia, o ile rzeczywiście spóźniona pora, a nie względy partyjne (dla mojej „groźnej” wymowy bardzo w tym wypadku pochiebne) miałyby rozstrzygać o sposobie przewodniczenia. Dalszą polemikę chętnie podejmuję.
- W Krakowie, 4 lipca 1913.
- Inż. Stanisław G. Zelenki.

Wystąpienie Rumunii.

(Telegramy „Głosu Narodu” z dnia 4 lipca.)

Bukareszt. (T. B.) Król podpisał o 6 wieczór dekret mobilizacyjny, który oplewa:

Na propozycje ministra wojny zarządza:

- 1) czynna armia wraz z rezerwą ma być zmobilizowana i tworzy armię operacyjną;
 - 2) mobilizacja przeprowadzona będzie podług istniejących przepisów;
 - 3) dla uzupełnienia armii do stanu wojennego powołane będą potrzebne roczniki rezerwy i milicji;
 - 4) „ordre de bataille” wydany będzie według istniejącego planu mobilizacyjnego.
- Bukareszt. (T. B.) Od 5 do 8 wieczór odbyła się Rada ministrów, która zajmowała się formalnościami mobilizacyjnymi. Dekret mobilizacyjny wywołał w mieście sapał i radę. W Radzie koronnej, która się wczoraj odbyła w południe, brał udział szef sztabu generalnego Averescu i następcą tronu.
- Bukareszt. (T. B.) Dzienniki witały mobilizację z entuzjazmem. Przed pomnikiem Michała Walcego odbyło się wielkie zgromadzenie, na którym jednak mów nie wygłoszono. O 8 wieczór zebrał się przed pałacem króla wielki tłum ze standardami i napisem: „Wojna Bułgarii!” Wznoszono okrzyki na cześć króla i armii.

Jeden członek rządu oświadczył współpracownikowi „Adverul”: Jeżeli wola Rumunii odnieść skutek pokojowy, to Serbia będzie ocalała, o ile idzie o równowagę na Bałkanie. Gdyby nasz krok nie spowodował pokoju, to pójdziemy aż do końca, by zapewnić sobie równowagę na Bałkanie.

Bukareszt. (T. B.) W Rumuni wstrzymano ruch wszystkich pośiagów towarowych, ruch osobowy ogranicza się tylko do jednego pośiagu w każdym kierunku.

Wódz armii rumuńskiej.

Bukareszt. (Tel. wł.) Wczoraj o godzinie 7 wieczorem pojawił się drugie wydanie urzędowego dziennika, które ogłasza, że generalnym komendantem armii został rumuński następca tronu.

Rumunia sojuszniczką Rosji.

Wiedeń. (Tel. wł.) Dzienniki tujejsze ostro krytykują dyplomację austriacką, która nie potrafiła udaremnić tego izolowania Bułgarii i zewolila na takie spotęgowanie wpłyów rosyjskich w Rumuni. Rumunia odpałda teraz zupełnie od Austrii i stoi już zupełnie pod wpływem rosyjskim, o czem świadczą wczorajsze demonstracje w Bukareszcie.

Agitacja przeciw Austrii.

Bukareszt. (Tel. wł.) Wiadomość o mobilizacji armii rumuńskiej powitana została przez ludność z sapałem. Na ulicach urządzono burliwe manifestacje za wojną, któ-

re niebawem przemienią się w wielkie demonstracje przeciw Austrii.

Po południu, gdy wiadomość o mobilizacji była powszechnie znana, obfity tłum udał się pod pomnik ks. Michała, gdzie odbyła się manifestacja przy udziale kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Wygłoszono gwałtowne mowy, w których domagano się wojny przeciw Bułgarii. Inni mowcy występowali przeciw zdradzieckiej Austrii. Demonstranci chcieli się udać na poselstwo austriackie, jednak policja zamknęła im dostęp do poselstwa. Demonstranci udali się wobec tego przed pałac królewski, gdzie wznosili okrzyki: „Chcemy wojny! Precz z Bułgarią! Precz z Austrią! Niech żyje wojna!”

Gdy przed pałacem królewskim pojawił się prefekt policyi, zmuszono go do udania się do drukarni państwowej, celem wydostania numeru dziennika urzędowego z wiadomością o mobilizacji.

Po powrocie prefekta rozległy się ponownie okrzyki: Precz z Austrią! Chcemy wojny z Bułgarią!

Rumuni na Dunaju.

Bukareszt. (Tel. wł.) Z Sofii donoszą, że rumuński poseł ks. Ghika oświadczył, że Rumuni obsadzą linie Ruszcuk-Szumls, na prawym brzegu Dunaju.

Austro-Węgry pośredniczą.

Bukareszt. (Tel. wł.) Twierdzą tutaj, że Austro-Węgry podejmą pośredniczącą akcję między państwami bałkańskimi.

Nowa wojna.

Sytuacja polityczna. Na polu walki.

Wiedeń. (Tel. wł.) O dymisji gabinetu Danewa brak na razie dalszych wiadomości. — Fakt, że odbyła się rada koronna, i że przywódco stronnictw zostali przyjęci przez króla na audyencyj, wskazuje, że król nosi się z zamiarem stworzenia koncentracyjnego gabinetu. Okazuje się, że gabinet Danewa nie miał odwagi wziąć na siebie odpowiedzialność wobec toczącej się wojny. Dotychczas rząd bułgarski postępował tak, jakby był pokój, a w sprawie walk wysyłał tylko protesty do swych przeciwników. Mowy polityków bułgarskich stoją w sprzeczności ze stanowczą postawą generalicyi.

Ze strony bułgarskiej nie okazywano dotychczas Rumunii dość uprzejmości, co spowodowało, że obecnie traktować będzie Bułgaria z Rumunią pod presją mobilizacji.

Rumuńska armia posuwa się szybko na przód. Natomiast z grecko-bułgarskiego pola walki nadchodzi wiadomości, że Bułgarzy ponieśli klęskę pod Gwelligi i Nigrita. Oficjalne sprawozdania bułgarskie milczą o tem na razie, jak również nie donoszą nic o zwycięstwie bułgarskiem na Owczem polu.

Sofia. (T. B.) Król przyjął wczoraj wszystkich przywódców stronnictw, oraz ministrów Danewa i ministra skarbu Teodorowa na wspólnej audyencyi.

Bitwa pod Koczana.

Belgrad. (T. B.) Podług prywatnych wiadomości, od wczoraj toczy się gwałtowna bitwa koło Koczany.

Ogólna ofensywa Bułgarii.

Sofia. (Tel. wł.) Naczelną komenda Bułgarska wydała rozkaz ogólnej ofensywy, skoro minął termin ustalony przez Bułgarię do wstrzymania kroków wojennych. Bułgarzy rozpoczęli atak na całym froncie. Tem samym stan wojenny został proklamowany. Oficjalne wypowiedzenie wojny nastąpi lada chwila.

Straty Serbów.

Belgrad. (T. B.) „Samowprawa” donosi, że w walkach dotychczasowych trzecia armia straciła 1000 zabitych, 3500 rannych.

Belgrad. (T. B.) Dzisiaj przybędzie jeszcze 6 pociągów sanitarnych z rannymi Serbami. Wiadomość o mobilizacji rumuńskiej wywołała tu wielką radość.

Jeńcy bułgarscy.

Ateny. (Tel. wł.) Do Salonik przybyło dzisiaj cztery wagony z jeńcami bułgarskimi z IV dywizji.

Zdobyczo armii greckiej.

Ateny. (Tel. wł.) Armia grecka zdobyła Gwelligi. Bułgarzy cofnęli się za Wardar przez most, który był silnie ostrzelany przez artylerię grecką.

Ateny. (T. B.) Główna kwatery wojny następujący telegram: Wojska nasze wtargnęły do Nigrity, którą uciekającą Bułgarzy podpalili. Bułgarzy zmasakrowali mieszkańców Nigrity i Bograncki.

Greckie kredyty na wojnę.

Ateny. (Tel. wł.) Dzisiaj popołudniu wygłosi w Izbie Venizelos „exposé” o sytuacji i omówił szczegółowo obecne wypadki. Zarazem zażąda kredytu 20 milionów drachm na wojnę.

Rzekome okrucieństwa Bułgarów.

Ateny. (T. B.) Na rozkaz króla greckiego główna kwatery ogłasza, że Bułgarzy koło dworca Karasuli zabrali do niewoli 12 Greków i wymordowali ich.

Grecy wzywa na pomoc Turcy.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Kemal bej zawiadomił wielkiego wezira, że odbył konferencję z greckim posłem, który poczynił mu pewne propozycje na wypadek,

gdyby Turcja podjęła walkę z Bułgarią. Sprawa jest dalej traktowana.

Turcy a nowa wojna.

Konstantynopol. (T. B.) Jeden z dzienników donosi, że Porta poleciła swoim zastępcom, aby zawiadomili gabinety zagraniczne, iż na wypadek wojny Porta zastrzeżę sobie wolność akcyi.

Spóźnione protesty.

Sofia. (Bułg. [Ag. tel.]) Rząd bułgarski kazał wręczyć w Atenach energiczny protest z powodu bezprzekładnego w dziejach postępowania względem garnizonu bułgarskiego w Salonice, który został bez powodu w sposób bezwzględny rozbrojony.

Z powodu tego przewrotnego, niesłychanego samachu Bułgaria żąda następującego zadośćuczynienia: 1) Natychmiastowego uwolnienia wysłanych do Grecji żołnierzy i zwroćenia im broni, 2) przywróćenia pierwotnego „status quo” i ustawienia bułgarskiego oddziału stosownie do istniejącego układu, 3) zwrot wszystkich budowli i dóbr, które się znajdowały w rękach wojska bułgarskiego w Salonice, 4) pełnego odszkodowania, 5) wywieśzenia flagi bułgarskiej w Salonice z odpowiednimi honorami.

Sofia. (Tel. Ag. bułg.) Ponieważ wojska serbskie, wstrzymawszy tylko pozornie swe operacje, napady na oddział bułgarski koło Koczany, w chwili, gdy wojska bułgarskie zaprzęstały operacji, rząd bułgarski wniósł przeciw temu postępowaniu protest.

Telegramy.

(Telegramy „Głosu Narodu” z dnia 4 lipca.)

Wybory.

Lwów. (Tel. wł.) Głosowało 11.783. Wybrani: Prezydent Neumann 9745, Główni 6579, Adam 6572, Riedl 6138, Rutowski 6114, Grabaki i Przygodzki po 5271, Loewenstein 5049, Lisiewicz 5202.

W poniedziałek odbędzie się ponowny wybór do 6 mandatów.

Lwów. (T. B.) Głosowało 12.264, absolutna większość 6.133. Wybrani Adam 6940, Główni 6945, Neuman 10.143, Riedl 6280, Rutowski 6269.

Lwów. (Tel. wł.) Głosowało 12.264 osób. Absolutna większość wynosiła 6133 głosów. Prezydent Neuman (bezpart.) otrzymał 10.143 głosy, eks. Główni 6945, Adam 6940 (n. d.) Riedel (bezpart.) 6280, Rutowski (dem.) 6269. Wybranych zatem zostało tych pięciu posłów.

Poniżej absolutnej większości otrzymali: Przygodzki (kat.) 5600, Grabaki (n. dem.) 5581, Lisiewicz (dem.) 5312, Loewenstein (dem.) 5159, Dwerulski (dem.) 4498, Sliwinski (postęp. dem.) 2860, Hudec (soc.) 2636, Olszewski (dem.) 2485, Ozarkiewicz, kandydat Ukraińców 833. Rozstrzelonych było 203 głosy.

W poniedziałek odbędzie się wybór ponowny na jednego posła.

Lwów. (T. B.) Dał odbywać się wybór na posła z Izby handlowej. Dotychczasowy poseł Kolischer oświadczył, że wrzeka się kandydatury na korzyść Dra Loewensteina, który kandydaturę przyjął. Zebranie uchwaliło ją jednogłośnie. Głosowanie odbędzie się niebawem.

Tarnopol. (Tel. wł.) Wybrany posłem Józef Schmidt (n. dem.) 1111 gł., Kosicki 831 gł.

Chory arcyksiążę.

Wiedeń. (T. B.) Syn arcyksięcia Karola Stefana, 18 letni arcyksiążę Wilhelm poddał się operacji ślepej kieszki. Stan zadawalniający.

Głoda.

Wiedeń. (Tel. wł.) Działaj nastąpił na głodzie znaczny spadek kursów, który w potudnie wskutek wiadomości z Rumunii jeszcze się zmógł.

Pomoczenie marynarki rosyjskiej.

Petersburg. (T. B.) Rada państwa przyjęła ustawę w sprawie przyznania kredytu 58 milionów rubli na budowę nowych okrętów i wyposażenie warstwów okrętowych, poczem rozpoczęła dyskusję nad budżetem.

W sprawie dwu i półletniej służby wojskowej.

Paryż. (T. B.) Izba odręczyła 312 głosami przeciw 226 wniósł Messimy'ego o zaprowadzenie dwu i półletniej służby wojskowej zamiast trzyletniej.

Zwyzka na giełdzie greckiej.

Ateny. (Tel. wł.) Na giełdzie greckiej panowała dzisiaj znaczna swyzka.

Przyjechali do Krakowa.

HOTEL FRANCUSKI. Ekaelencya Dymitry Nabokoff z rodziną z Kaclo, Józef i Leon Znaniecki z Leokocina (W. Ka. Poznański), Helena Doikowska z Nowej Wsi, Feliks Nowakowski z Warszawy, Antonowicz Zagorycy z Sanoka, Elżbieta Scherff z Lipska, Wojciechowie Czerwiczka z Wiednia, Franciszek Kowalski z Lwowa, Leon Balban z Brodów, Franciszek Frenkel z Wiednia, Stanisław Dobrowolski z Rzeszowa, Zofia Sobolowska z Woinowic (W. Ka. Poznański), Gustaw Reimelt z Pilzna, Paweł Jaguszanski z Warszawy, Henryk Reinemann z Norymbergii, Angiolo Gianese z Wenecji, Roman Malachowski z Warszawy, Wincentyna Górka z Krosna, Władysław Litwicz z Warszawy, Mieczysław Ziemiaki z Olszowa, Adela Jęzoka z Warszawy, Bronisław Kędziarski z Lipska, Stanisław Mitaszewski z Warszawy, Franciszek Gutman z Reichenburga.

Przewodnik krakowski.

Groby królewskie, grób Mickiewicza skarbiec w katedrze na Wawelu wleśnada można w dni powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11 i pół przed południem.

Wywata Towarzystwa Przyjacielei Sztuk Pięknych przy Placu Szczępańskim otwarcia codziennie od godziny 11 do 4.

Muzeum książek Czesotoryjskich (ulica Piłkarska) otwarcie dla zwiedzających we wtorki i piątek od godziny 9 do 11 w południe, o 11 w dni nie przypadające święta.

